

Fyren

Sjöräddningsövning i Känsöbassängen

Redaktionen har ordet

Bäste läsare!

Ja nu är det åter dags att ge ut ett nummer av tidningen. Det blir sista numret med mig som redaktör.

Det har varit en trevlig syssla som givit samhörighet med både gamla och unga med gemensamt intresse för KA 4 förr och nu.

Skälet till att jag bett att få bli avlöst är att jag för ett och ett halvt år sedan flyttade till Åsa och att jag funnit att avståndet till KA 4 och Göteborg gör det svårt att hålla den kontakt som arbetet kräver.

Det var ett svårt beslut och jag kände mig som en svikare för jag trodde att det skulle bli svårt att finna en ersättare. De flesta är antingen blyga för att skriva eller har inte tid.

Jag blev därför glad och tacksam när Kaj Modig på min förfrågan antog utmaningen att fortsätta arbetet med tidningen.

Jag tycker att Kaj är väldigt lämplig.

Han var ansvarig för marinkommandots tidning KONTAKT under sin tid vid Allmänna avdelningen

och svarade för lokalradion ombord på HMS *Karlskrona* vid sin tjänstgöring där. Han är dessutom duktig på data vilket underlättar.

Att han också har skrivartalang framgår av en artikel i detta nummer.

Jag hoppas att årsmötet ansluter sig till valberedningens förslag och väljer Kaj till redaktör för några år framåt och jag vill på detta sätt önska LYCKA TILL!

Jag uppmanar alla läsare att hjälpa till med innehållet i tidningen och artiklar till nästa nummer skall vara redaktionen till handa senast 15/9

Angenäm läsning och tack för den här tiden önskar

Gunnar Hellekant

Adressen till tidningen är:

KA-fyren, c/o Museet

MKV

Box 5155

426 05 Västra Frölunda.

FÖRENINGSNÅLEN, KLUBBMÄRKET och BLOMSTERFONDEN

Föreningsnålen bör varje medlem ha fästad på sitt rockuppslag. Den är ett tecken på att Du tillhör en militär förening, där inga gradskillnader finns. En förening för det goda kamratskapet. Nålen kostar Kr 20 kr samt porto, 5 kr.

Klubbmärket, "guldbroderat" att användas som ficklocksmärke på blazer m.m. har rönt stor uppskattning.

Märket kostar 40 kr samt porto, 5 kr.

Blomsterfondens medel används vid hedersbevisningar av olika slag.

Beställningar och inbetalningar kan göras direkt till skattmästaren, f n Helmer Ternegren, eller på postgiro 45049-4.

Skilj därvid noggrant på de olika posterna, t.ex. Medlemsavgift, blomsterfond, föreningsnål eller klubbmärke.

Ordförandens spalt

Det har väl knappast undgått någon att försvarets ekonomi ännu en gång är hett omdebatterad. För de fyra återstående åren av försvarsbeslutsperioden "saknas" sammanlagt 10,6 miljarder kronor. När jag påstår att det saknas pengar, skall man förstå det som skillnaden mellan värdet av vad försvaret har planlagt, i form av förbandsverksamhet och materielanskaffning, och den summa som riksdagen har beslutat.

På regeringens uppdrag har ÖB, i mitten av februari, lämnat förslag på hur verksamheten och materielanskaffningen kan bantas med motsvarande 10,6 miljarder.

För marinen och innevarande år är sparkravet ca 500 miljoner kronor. Till största delen tas besparingen ut i form av senareläggning av materielprojekt. Trots det drabbas utbildningen av nedskärningar på ungefär 125 miljoner.

I Kustartilleriet innebär detta att slutövningarna kortas av och soldaterna föreslås rycka ut 30 dagar tidigare. För övrigt gäller en generell ambitionssänkning över hela linjen t ex ammunition, drivmedel, tjänsteresor och övningsdygn.

Förutom de ekonomiska bekymren sker andra stora förändringar i försvaret. Som en följd av bildandet av storlänet Västra Götalands Län genomförs nu en genomgripande förändring av försvarsområdesindelning i västsverige. Av förutvarande Fo 32 (Bohus län), Fo 34 (Älvsborgs län) och Fo 35 (Skaraborgs län) bildas nu nya MKV/Fo 32 med stab i Göteborg. Härutöver organiseras Fo-gruppstaber i Borås, Skövde och Skredsvik.

Detta nya försvarsområde består av 47 kommuner, har ca 1,2 miljoner innevånare och organiserar mer än 12 000 hemvärnsmän. Som en konsekvens av denna tyngdpunktförskjutning mot territoriella uppgifter behöver sammansättningen i marinkommandostaben förändras. Bland annat tillsätts nu tjänsten som ställföreträdande marinkommandochef med en överste ur armén.

I sin tur har detta inneburit att KA 4 status i form av regementschefsskapet åter upphöjs till en överstebefattning, vilket är mycket glädjande. Med stor sannolikhet tillträder överste Bengt Delang som regementschef redan den 1 april.

Jag vill härmed tacka för min tid som ordförande i Kamratföreningen och med gratulationer och varma välgångsönskningar överlämna KA 4 och dess Kamratförening i Bengts händer.

LYCKA TILL !

Bo Andersson

VI GRATULERAR

APRIL – OKTOBER 1998

90 år		
Henrik Lange	27	maj
85 år		
Gunnar Ekstam	14	september
80 år		
Arne Hjulström	6	augusti
Ture Kronvall	7	augusti
Alfons Jonasson	14	augusti
75 år		
Arvid Andersson	18	april
Herbert Bergh	31	maj
Walter Abrahamsson	8	september
Karin Jansson	13	september
70 år		
Henry Johansson	3	maj
Kaj Ek	30	september
Leif Swala	23	oktober
65 år		
Karl Mauritsson	13	oktober
60 år		
Yngve Grimroth	6	augusti
Tommy Resman	17	oktober
50 år		
Jerker Stridh	6	april
Claes Kjellson	10	april
Kurt Jansson	28	juni
Karl-Gustav Rosborg	29	juni
Erik Tärnberg	14	juli
Lars Carlsson	18	augusti

Nya Medlemmar

Guðrun Brännerud	Västra Frölunda
Bengt Hanefors	Göteborg
Hans Jannesson	Göteborg
Rune Karlsson	Askim
Stig Gustavsson	Västra Frölunda
Steve Dempe	Göteborg

Avlidna

Carl Pettersson	Västra Frölunda
Jens Olsson	Västra Frölunda
Karl-Erik Överås	Göteborg
Lennart Sjöberg	Kinna
Börje Persson	Malmö

TACK

till

**Alla i Kamratföreningen
för**

**gratulationerna
på**

min 75-årsdag.

Gustav Lundberg

Tillägg

På grund av den mänskliga faktorn missade vi två jubilarer vid förra utgåvan, nämligen;

Anne-Marie Eliasson
som fyllde 75 år 11 november förra året.

och

Rolf Fredriksson
som fyllde 70 år 22 mars i år.

Redaktionen beklagar misstaget och ber att få framföra tidningens GRATTIS på detta sätt

UPPROP!

Årsmöte 16 april

Torsdagen 16 april klockan 1800 genomförs

ÅRSMÖTE PÅ OFFICERSMÄSSEN

Efter mötet serveras

Vårmiddag

I direkt anslutning till årsmötet avhåller föreningen vårmiddag på officersmässen den 16 april klockan 1900.

Middagen kommer i år att vara en kötträtt med efterföljande kaffe och kaka till en kostnad av 80 kronor.

Anmälan om deltagande vid middagen lämnas senast 9/4 till:

Christer Norlander 031-286845

fax, 031-681015

eller Gun Strandberg 031-69 27 40

Välkomna!

Inbjudan till

Kamratföreningarnas träff i Härnösand

28—30 augusti 1998

Programmet och övriga arrangemang är i skrivande stund inte klara. Styrelsen har naturligtvis för avsikt att göra resan så billig och behaglig som möjligt.

Tag med din fru, make sambo eller vän till en trevlig samvaro i glada kamraters lag.

Intresseanmälan snarast, dock senast 1 juni per telefon till Gun Strandberg 031-692740 eller Christer Norlander 031-286845, fax 031-681015.

Detaljprogram utsändes till anmälda när vi erhållit slutlig inbjudan från KA 5.

Detta är enda inbjudan till sammankomsten

Välkomna! / Festkommittén

Inbjudan

Vår medlem Stig Svanberg, vars son driver Carlstens Fästning på Marstrand erbjuder härmed alla föreningens medlemmar med familjer.

Gratis entré vid besök på "Marstrands fästning".

Ange namn och adress i kassan vid entrén

Välkomna!

Skattmästaren har ordet

Ekonomiskt sett blev 1997 ett bra år med relativt stort överskott, mest beroende på medlemmarnas frikoslighet med gåvor. Det är mycket glädjande att intresset för kamratföreningens verksamhet och tillvaro är så påtagligt.

Halva överskottet har i bokslutet bundits till KA 4 museum för framtida ändamål.

Jag vill också meddela att jag under 1997 framställt en önskan om att avgå.

Efterträdare har utsetts, så årsmötet 1998 bifaller säkert detta.

Därför vill jag tacka alla medlemmar för god kontakt och för alla trevliga och glada hälsningar som kommit via inbetalningsavier eller på annat sätt.

Skattmästarjobbet har kanske varit lite jobbigt ibland men samtidigt mycket stimulerande och intressant.

Tack än en gång!

Helmer Ternegren

Information från

Göteborgs samverkande militära kamratföreningar (GSMK)

Föreningarna avser delta i firandet av

Nationaldagen / Svenska Flaggans dag

den 6 juni. Medlemmar ur vår förening som önskar delta anmäler det till Gustav Lundberg senast 15 maj på telefon 031-29 05 46.

Det vore trevligt om vi kunde få stort deltagande i denna parad.

När en Kustartillerist blev "Marinjär"

Redan som så kallad underbefälselev I (kanin) 1960 fick jag lära mig att Marinen består av Kustartilleriet och Flottan. Yrkesbeteckningarna var till stora delar lika, men där tycktes också likheterna sluta, och Flottan hade ju fler beteckningar än vi. Jag minns fortfarande hur svårt det var att lära sig Flottans gradbeteckningar, speciellt på underofficerssidan. Konstapel, Flaggtelemästare, Torpedmästare, Flaggstyrman o s v, var något diffust, mystiskt, som måste läras men inte kunde förstås.

Genom åren har det sedan förekommit flera försök att få större samhörighet mellan vapengrenarna i Marinen. Vi minns väl alla reklamkampanjen Marinen är Flottan och Kustartilleriet! Dekaler med denna text så utformade att Flottister kunde klippa bort ordet Kustartilleriet och vi inom KA kunde klippa bort ordet Flottan. Vi glömmer väl heller inte när Flottan gjorde ölunderlägg med text som Go-Navy-Go. KA gav ju genast svar på tal genom att göra flaskkorkar med texten KA är toppen.

I början på 1980-talet blev det ordentligt drag i frågan om att öka förståelse och samverkan mellan Kustartilleriet och Flottan. Som vanligt gick västkusten i täten. Göteborgs KA-försvar (GBK) med Älvsborgs Kustartilleriregemente (KA 4) skulle, som ett första försök, slås ihop med Örlogsbas Väst till ett Västkustens Marindistrikt (sedemera MKV).

Oavsett vi var Flottister eller Kustartillerister kommer säkert alla vi, som då tillhörde Marinen i Göteborg, ihåg hur mycket strul och hur många turer det var innan organisationen kom något sånär i bås.

Under detta skede var jag Chef för Sjötransportcentralen vid KA 4. Den första tiden opererade MKV med två sjötransporter. En för KA på Kåringberget och en för Flottan på Nya Varvet. Det blev mycket så att det kunde gå flera båtar till samma destination, och vi knöt upp onödigt stora resurser, samtidigt som ingen hade övergripande ansvar eller kontroll. Skulle en flottist beställa båt, ringde han Nya Varvet och skulle en kustartillerist beställa ringde han Kåringberget oavsett var i organisationen han arbetade. Ofta stod gods eller passagerare i fel hamn och förvirringen var ibland stor.

Av nödvändighet blev det mer och mer samarbete mellan centralerna, och vi bokade transporter hos varandra. Det gick faktiskt för Kustartillerister att nyttja flottans båtar och vice versa. Men... vi var två transporter!

När arbetet med försäljningen av Nya Varvet tog fart, kom även diskussionen upp om sammanslagning av de två sjötransporterna. Då var det fortfarande så att rullan styrde. Eftersom jag var den i tjänst äldste av oss två sjötransportchefer, blev jag med automatik chef över sammanslagningen, och den nya central, som skulle bli resultatet.

Jag minns att när jag första gången skulle in till Nya Varvet i egenskap av tillträdande chef för Flottans transport sade mina medarbetare ute på Kåringberget: "Kaj, släpp nu inte flottisterna för långt. Om dom får minsta chans, så kommer dom att manövrera ut oss och ta över all sjötransport själva". Med dessa ord ringande i öronen åkte jag in till Nya Varvet. Under det första samtalet med Flottans personal fick jag höra: "Kaj, Du skall veta att vi är mycket misstänksamma mot den här sammanslagningen. Vi vet att om ni kustartillerister får minsta chans, kommer ni att manövrera ut oss och ta över alltihop själva! Vi litar inte på Dig som chef!"

Orden kanske inte föll exakt så, men innebörden var solklar. Bägge lägren hade taggarna ut och var på sin vakt. Var stod jag? Stolt kustartillerist, men samtidigt stolt sjöman och en som gillar utmaningar.

Detta var början på en bana, som gör att jag idag inte längre vill kalla mig bara kustartillerist, utan jag känner mig faktiskt som en "Marinjär"!

De två första åren var full av både aha-upplevelser och stor frustration. Bemanningsplan skulle upprättas, organisationsförändringen förhandlas, gemensam beställningscentral iordningställas, m m, m m. Från början kändes det som om jag bara hade motparter. Det var ständiga kompromisser och förhandlingar. Nya Varvet skulle eventuellt säljas, så det tillsattes en hamnutredning "Örlogshamn Göteborg". Frågorna där var om 48:e patrullbåtsdivisionen kunde få plats i Tångudden eller om Kåringbergets hamn/Torhamnen

kunde byggas ut så allt fick plats där, vem som skulle vara chef för örlogshamnen, om det fanns behov att kunna koppla ånga från kajerna, hur stort elbehovet var ...

Slutresultatet där blev att C Sjötransporten blev hamnchef, med rätt att på papperet bestämma om hur kajer och vissa hus i såväl Tångudden som Käringbergets hamnar skulle utnyttjas, men där det blev ständiga palavrer speciellt med 48:e om hur Tångudden skulle drivas. Utöver de direkt inblandade hade Materieförvaltning och MKV Stab massor av synpunkter och krav.

Det kändes tufft och det blåste ofta stark motvind, men efter hand blev samarbetsklimatet varmare. Såväl inom Sjötransporten, som mellan sjötransport och övriga Flottans fartygsförband kände vi mer och mer samhörighet. Även om jag upplevde mycket revirpinkande och motarbetande av samarbetsidéerna, var vi på min nivå ändå i grunden sjömän allihop. Jag har förstått att andra delar av Marinen har varit betydligt svårare att integrera.

En del som inte skall förringas är att vi i mitten av 1980-talet fick gemensam blå uniform för Marinen. Även detta drag motarbetades i början och många flottister tyckte att Kustartilleriet drabbats av storhetsvaninne, medan många Kustartillerister såg det som ett stort svek från högsta ledningen att behöva gå blåklädd. Men varför måste man bevara vissa motsättningar? Varför enkelknäppt kavaj för KA när Flottan haft dubbelknäppt i alla år? Varför obligatorisk basker för KA när skärmmössa/båtmössa funnits i alla år? Nu när jag gått i pension kan det erkännas. I någon form av civilmilitär olydnad har jag konsekvent vägrat acceptera vad jag ansåg vara fortsatt revirpinkande. Jag har aldrig haft basker på huvudet, båtmössan har lätt hänga med hela vägen, och jag har heller aldrig haft enkelknäppt kavaj på mig. Det är glädjande att det sker utveckling även på uniformssidan. KA får dubbelknäppt kavaj som obligatoriskt plagg, sjögående kustartillerister får samma sjöstridsdräkt som flottans personal och flottister, som tjänstgör landbaserat går (åtminstone vid övningar) omkring i den gemensamma gröna uniformen.

Nu tillbaka till min egen roll i denna förbrödring mellan vapengrenarna. Jag sade tidigare att det var mycket av kompromisser och förhandlingar under de första åren av sammanslagningen. Facket hade helt naturligt många synpunkter, och arbetsgivaren hade inte färre. Jag kände mig ofta som en som stod mitt emellan. Personalen var misstänksam och gick till facket, samtidigt som jag långt ifrån alltid fick gehör från arbetsgivarsidan när det gällde mina personalkrav. Personalechef vid denna tid (våren 1987) var Kommendörkapten Anders Hallin. Mina besök på personalenheten var legio, och allt oftare fick jag prata med Anders om problem i personalfrågor.

Det var därför inte något konstigt i att han ringde mig en fredagseftermiddag i mitten av maj och ville ha ett samtal. Jag försökte styra över det till måndagen, men han insisterade på att jag skulle komma upp med en gång. Något undrande om vad som kunde kommit på så plötsligt och var så viktigt stack jag dit direkt. Väl inkommen på Anders tjänsterum fick jag en brysk uppmaning att sätta mig! När jag väl satt mig, och spände mig inför vad som komma skulle, sa han i vänlig ton: Jag skall vara fartygschef på nästa långresa med HMS *Carlskrona*. Vill Du segla med i en flottistbefattning? Skall Du med är det som en i laget och med reella arbetsuppgifter. Inte som en passagerare eller glidare!

Resultatet av det samtalet har i hög grad påverkar resten av mitt liv och jag är Anders stort tack skyldig för det förtroende han gav mig den fredagen.

Hur det sedan gick är en annan historia, som vi kanske kan återkomma till i något annat sammanhang

Kaj Modig/Marinjör

Två verkliga kompisar

Tiden är 1911 och framåt.

De två kamraterna arbetade inom textilindustrin sedan 15-årsåldern i en liten ort i närheten av Halmstad. Dom var lika gamla och födda i samma hus.

Den ene sade till den andre

— Vi är bara 17 år, skall vi lägga hela våra liv på fabriken? Det är dessutom dåligt betalt. Den andre svarar

— Men det finns ju inga arbeten någon annanstans.

— Nej men vi kan ju värva oss vid Halmstads regemente och en tid få allting gratis, inte minst utbildning.

Sagt och gjort, de två cyklade till Halmstads regemente.

Här gick de båda och tittade på exercis med mera. Snart begav de sig iväg därifrån för det hela verkade ointressant.

De reste med tåget till Göteborg.

På Göteborgs centralstation fick de se en uniformerad person.

Kamraterna gick fram och frågade den galonprydda vilket regemente han tillhörde. Det blev så att dom följde med honom till Nya Varvet där regementet KA 3 låg.

Här verkade tjänsten mycket trevligare och intressantare även om kamraternas första uppgift var att ösa två vattenfyllda roddsofior.

Samma dag skrev de på kontraktet om tre års tjänstgöring.

Detta ångrade de aldrig.

De blev båda minörer vid signal- och minavdelningen.

Dessa två yrkesgrenar var sammanslagna på den tiden, så båda blev signalister med medalj och fick köra båtar, cigarrerna och andra ångslupar, i Göteborgs norra och södra skärgård. Sin minkunskap fick de i minverkstaden.

De befordrades till korpraler 1913, till underofficerskorpraler 1915 och därefter bar det iväg till

underofficersskolan på KA 2 i Karlskrona.

Som färdiga underofficerare befordrades de till Sergeanter (underofficer av 3. graden) den 31 december 1918 och fick tjänstgöra i Göteborg.

Båda gifte sig 1919.

År 1934 skildes deras vägar då den ene av kompisarna flyttade till KA 2.

Året därpå flyttade den andre till KA 1.

Det blev många resor mellan Vaxholm och Karlskrona.

År 1939 flyttade den som tjänstgjorde på KA 2 till nyuppsatta KA 3 på Färösund där han utnämndes till Förvaltare 1944.

Kamraten på KA 1 blev 1945 tillfrågad om även han ville bli förvaltare på KA 3.

Han svarade JA och när hans hustru senare frågade varför han tog förflyttning till Gotland fick hon till svar — Min kompis är ju där.

Den ene av kompisarna fick inte uppleva pensionen och i och med det så sa den andre att "Nu kan även min pension kvitta".

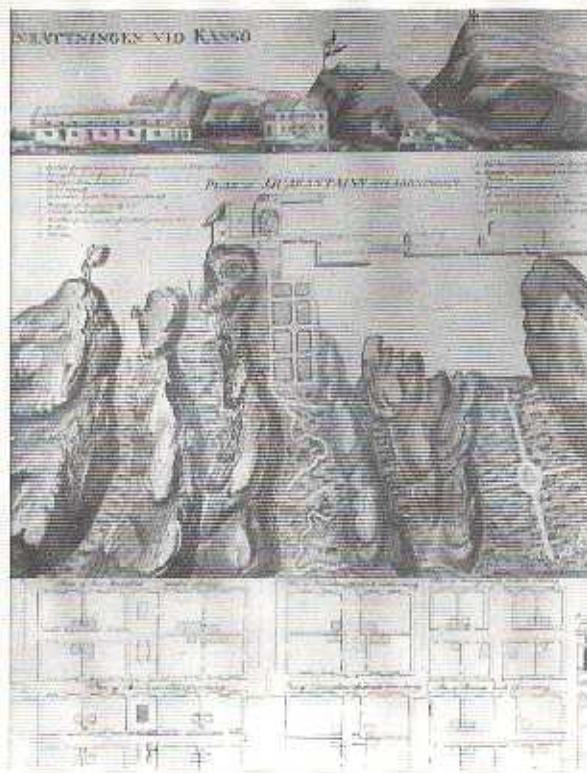
Dom två kompisarna i berättelsen var Gustav Reinhold Johansson, far till Nils Odebo och min far Carl Svanberg.

Stig Svanberg

Känsö

KÄNSÖ 1770-1997

Som väl dom flesta vet har Gustav Lundberg ett grundmurat intresse för KÄNSÖ.

Detta har gjort att han, vid sidan om alla andra engagemang, forskat om öns verkliga historia.

Bilden på häftet t v går över fram- och baksida på en ny känsöhistorik i A5-format. Mycket har ändrat sig fram till bilden ovan togs, men mycket känns också igen.

Häftet innehåller berättelser om livet på ön förr och nu.

Det innehåller också foton och berättelser om öns alla byggnader, tillkomst och nyttjande.

Eftersom Känsö är en central punkt i KA 4 historia bör detta häfte finnas i var medlems bokhylla.

Häftet kostar 25 kronor och kommer att försäljas vid årsmötet, därefter på markan.

Häftet kan också beställas direkt av författaren, telefon 031-29 05 46.

Vinsten går odelat till KA 4 ungdomsverksamhet.

Gunnar H-kant

Repövning i fredens år 1957

Förra året fick jag nedanstående av Leif Engius. Dels ett "underlag för Kompaniförteckning" med endast befälet påförda och dels ett "Program vid batteriafton". Kanske kan detta väcka minnen från förr?
Gunnar Hellekant.

Repövning i fredens år -57

KA 4 7/11—8/12

Skolchef:

Major E k e l u n d

Batt.chef:

Kapten E n g i u s

	Lt. Söderman		Lt. Hansen
Granatkastarpluton	Kulsprutepluton		Stabspluton
Flj. Dellheden	Flj. Wiklander		St. Germundsson
St. Svensson	St. Askerstad		St. Pettersson
St. Tvedmark	Öf. Källgren		Öf. Iversen
F. Svensson	Öf. Bjurestrand		Öf. Nilsson

Kamrater på min pluton under rep-övningen:

.....

.....

.....

Program vid batteriafton den 21 nov 1957

Kvällens värd: Löjtnant Hansen

Programledare: 252-15-43 Nilsson (Arne Ewald)

- 1) Musik i någon form
- 2) Välkomsthälsning av Löjtnant Hansen
- 3) Allsång
- 4) Kaffe med dopp
- 5) Överfurir Nilsson sjunger glada visor
- 6) 1282-17-48 Ahlkvist drar sitt strå till stacken
- 7) Kända gubbar, 252-Nilsson
- 8) 21-tävlingen
- 9) Musik i annan form
- 10) 1201-7-50 Fredriksson drar sin hemgjorda visa
- 11) Kända gubbar, 252-Nilsson
- 12) 1264-17-43 Lindälv sjunger pigga låtar
- 13) e.v. (ordet är fritt)
- 14) Final, "Det är Du och jag som ska görat"!

KVÄLLENS MOTTO:

Det är du och jag som ska görat
om vi nånsin ska få hörat,
allt det vackra som vi i hjärtat bär
i detta nu och här.

Beredskapsminnen

Gamle vännen Stig Svanbergs artikel "Regional underroller 1948–1952" var en stimulerande läsning, särskilt för den som var med på Dyrön under beredskapstiden.

Trots den hårda tiden och de primitiva förhållanden man levde med då, så var det många roliga minnen man har från denna del av den skärgård vi hade att försvara.

Jag måste till och med erkänna att när jag läste "numera är allt bortaget sedan många år och barackerna brända", så högg det till lite i hjärtat.

Jag var inte artillerist, så din beskrivning av inventeringen säger mig inte så mycket, men det var några jåkla killar att skjuta med sina kanoner.

Sikten, ammunition och andra nödiga tillbehör fanns det säkert, även om det saknades ett och annat den tid jag tjänstgjorde där.

Den svenska tigern fräste rätt bra när det behövdes.

Efter att ha genomgått furirskola vid KA 2 överfördes jag till KA 4 1943.

KA 4 hade just då blivit regemente istället för detachment.

Tillsammans med en kamrat som hette Mellberg placerades jag fram emot hösten för tjänstgöring på Dyrön. Sverige skulle, eller möjligen hade, sagt upp avtalet om transitering av trupper genom landet till och från Norge. Läget var spänt och det var lite oroligt med full stridsberedskap överallt. Alla utposter var besatta.

Mellberg och jag hade båda den gamla uniformen med blåkrage och hade våra tillhörigheter i sjösäck.

För säkerhets skull hade vi anskaffat var sin filt.

Beredskapstidens kärva villkor utvecklade en stark känsla för överlevnad, både för egen del och för dem som stod under ens befäl.

Vi sattes iland av en båt i sydhamnen på Dyrön strax efter midnatt. Vi gömde sjösäckarna väl under en sjöbod, tog våra gevär och traskade iland för att söka nattlogi. Sådant fanns inte att uppbringa inom förläggningen.

Folk sov på ställen som i dagens läge skulle förefalla omöjliga. Vi försökte då ibland öns bebyggelse och i skolan, vilken rekvisiterats av militären, hittade vi en obemannad säng med ett litet golvutrymme intill. Vi drog lott om sängen och Mellberg vann.

Jag slaggade på golvet.

När vi vaknade i gryningen frågade en beredskapsgubbe om Mellberg hade legat i sängen under natten.

Mellberg genmälde ilsket ifall han hade något däremot och fick till svar:

"Nej för fan, du kan krypa ner igen till dess de kommer och bränner skiten. Han som sov där hämtades till sjukhus igår. Han hade skabb".

Ett par dagar senare var Mellbergs militära gästspel på Dyrön över.

Han åkte på sjukhus för skabb.

Jag klarade mig tack vare turen att förlora i lottningen.

Jag tjänstgjorde därefter på Dyrön fram till strax före D-dagen, då jag fick uppgifter på annat håll i landet.

Jag hade flera olika uppgifter på spärren, som t ex båtpiket, belysnings-befälhavare, chef för utposter m m.

Det sista året tjänstgjorde jag som expeditionsunderofficer och det var en intressant och lärorik uppgift.

Egentligen var jag ju inte utbildad därtill då, men fick hoppa in på grund av personalbrist.

Tack vare utmärkta lärare i form av en hempermitterad kamrer och spärrechefens adjutant, länrik Heinz, så gick det bra och erfarenheterna av detta jobb har jag haft en välsignad nytta av senare i mitt liv.

Jag trivdes mycket bra på Dyrön.

Öns befolkning var lätta att umgås med. Jag har massor av minnen därifrån som skulle vara värda att berätta om. Drivminor som drev in västerifrån och skulle oskadliggöras, lyckligt slut på ett självmordsuppdrag vid omhändertagande av förlista tyska marinsoldater och andra skakande episoder, men även roliga saker som våra lokalt skrivna och utförda kabaréer och kvällsdanser i matsalen till glädje för våra beredskapare och traktens lottakår och flickor, men det får bli en annan gång. Ja, tänk så det kan bli.

Minnen som strömmar över en gammal man, på grund av ovan citerade rader i en artikel. Minnen om händelser och gott kamratskap under en kärv tid.

Tack Stig.

Bengt Stridh

Kungl.
Marinförvaltningen

Kungl. Vaxholms kustart.-regte
Regementsexpeditionen avt. II.
Ant. d. 30/5 1938 Nr. 3/108

delg. den 7/6 38

Överlämnas till
Flaggjunkaren G. R. Johansson
emot delegivningsbevis, som hit införsäntas.
Oskar-Fredriksborg den 3 juni 1938.
På befallning

[Signature]
Regementsintendent.

M A R I N F Ö R V A L T N I N G E N S

utslag på de besvär, flaggunderofficeren i kustartilleriet å övergångsstat G. R. Johansson anfört över chefens för kungl. Vaxholms kustartilleriregemente beslut den 22 april 1938, angående ersättning för värdet av vid avlämning av uppbörd felande persedlar;

över vilka besvär chefen för kungl. Vaxholms kustartilleriregemente avgivit förklaring.

Givet i Stockholm den 25 maj 1938.

Av handlingarna i målet inhämtas följande:

Regementsintendenten vid Vaxholms kustartilleriregemente har den 31 januari 1938 jämlikt reglemente för marinen del II § 230, verkställt sluträkning över värdet av brister vid avlämning av underbefälsskolans skoluppbörd från klaganden till underofficeren A. S. Olofsson. Den med anledning av avlämningen upprättade sluträkningen utvisade brist till värde av 10 kronor 50 öre, utgörande 2 stycken transportörer å 4 kronor 50 öre samt en apparat för demonstrering av Archimedes princip å 1 krona 50 öre.

Sedan sådan nämnd, varom omförmåles i ovannämnda paragraf mom. 7 blivit utsedd, hade nämnden i sitt utlåtande föreslagit, att då klagandens förklaring beträffande förlusterna vore gottagbar, syntes han icke böra göras ersättningskyldig för den uppkomna förlusten.

Kronans ombud har i avgivet yttrande förklarat, att enär omständigheterna i målet icke torde föranleda därtill, att förlusten av ifrågakomna två transportörer och en demonstrationsapparat kunde anses hava tillkommit utan klagandens förvällande, syntes ersättningskyldighet böra äläggas klaganden med i sluträkningen upptaget belopp 10 kronor 50 öre.

Genom överklagade beslutet har klaganden ålagts att ersätta kronan för värdet av bristande persedlar vid avlämning av uppbörder i enlighet med i sluträkningen upptaget belopp av 10 kronor 50 öre.

I besvären har klaganden yrkat upphävande av chefens för kungl. Vaxholms kustartilleriregemente beslut.

Detta med vad mera handlingarna i målet innehålla har marinförvaltningen tagit i övervägande och finner ej skäl göra ändring i överklagade beslutet.

Den, som med detta marinförvaltningens utslag icke åtnöjes, äger att däruti hos Kungl. Maj:t i underdånighet söka ändring genom besvär, vilka till Kungl. Maj:ts försvarsdepartement ingivas eller, på klagandens eget äventyr, i betalt brev med allmänna posten insändas och skola hava inkommit till nämnda departement sist före klockan tolv å trettionde dagen från det klaganden av utslaget undfått del, den dagen, då sådant skett, likväl oräknad, eller, om besvärstiden tilländagar på helgdag, å nästa söckendag därefter före klockan tolv; börande vid besvären fogas behörigen styrkt bevis om tiden för utslagets delgivning. År och dag som ovan.

Carl Otto Kivall

Carl Otto Kivall

Detta är en faksimil av av en skrivelse om ett delgivningsbevis från 1938. Så skrev man på den tiden ...

Utalag på besvär av flaggunderofficeren G.R. Johansson rörande brister vid uppbörd.

egil

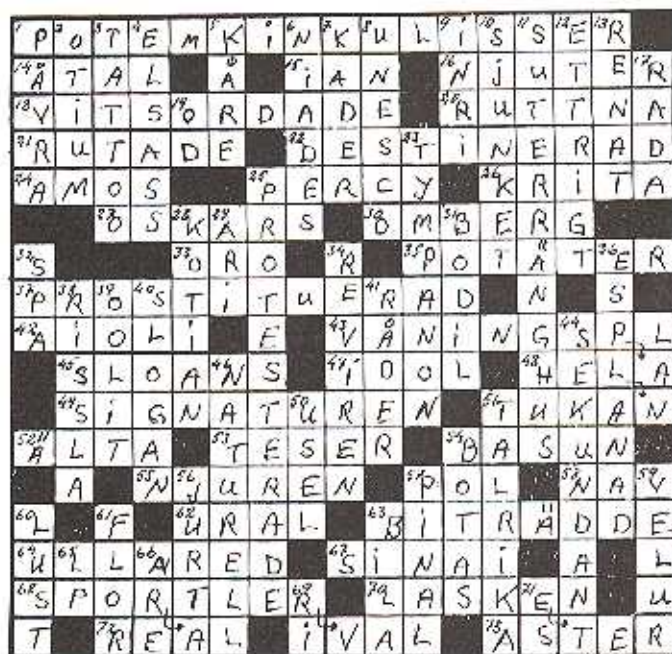
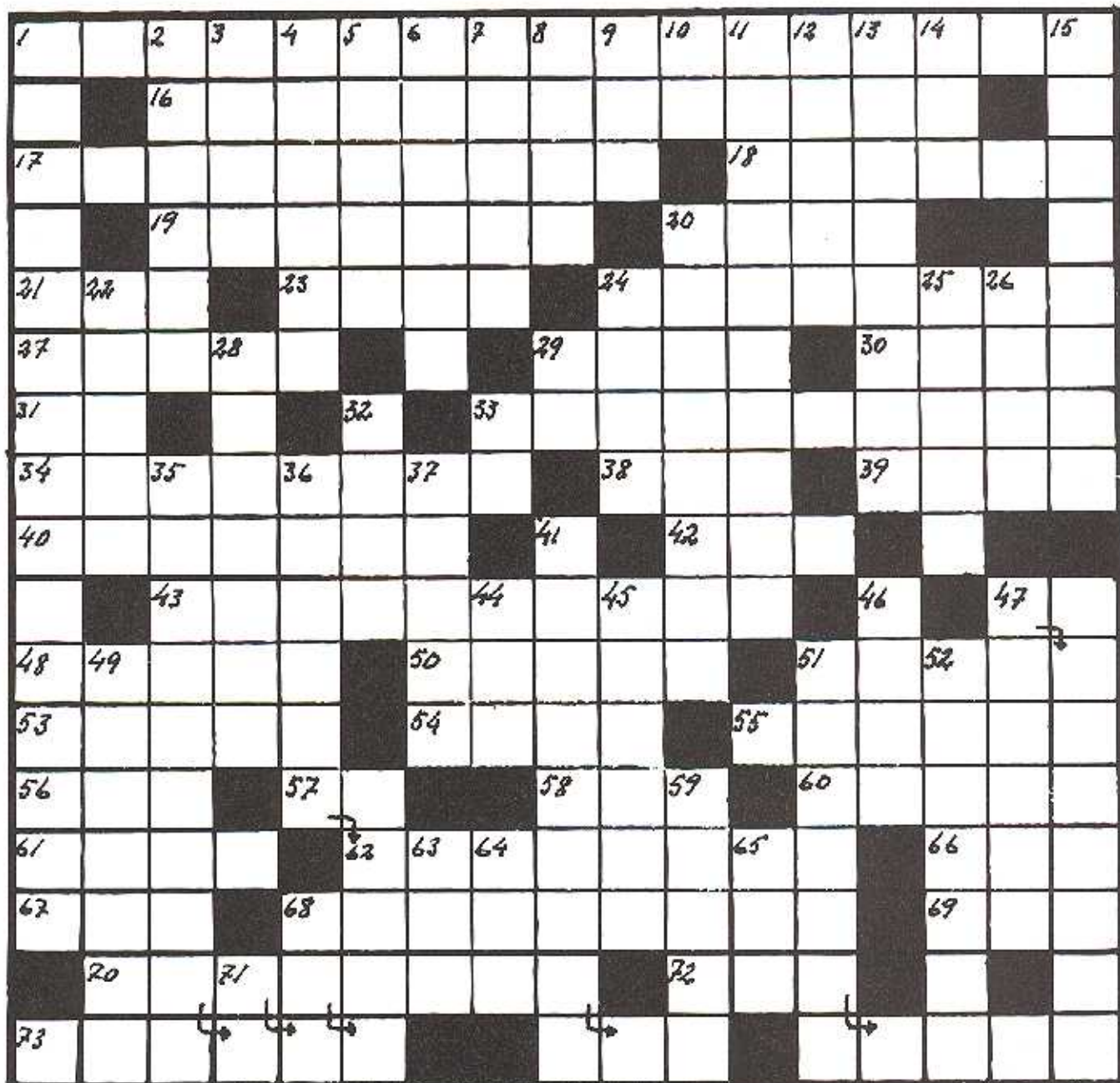
Korsord 1/98

Vågrätt:

1. Hjänsynslös "plåtslagare".
16. Edwin Aldrin.
17. En riktig knähund.
18. Förtvining.
19. Siameser och perser.
20. Förvrängd.
21. Kaprifolbuske.
23. Klagar högljutt.
24. Kan ynkligt ljud vara.
27. Arad.
29. Brorson.
30. Amuserad.
31. En i durskalan.
33. Andrahandsinvånare.
34. Riktning för fornlida härnadståg.
38. Mitt i indianläger.
39. Gammal islänning.
40. Är milen på havet
42. Fortkomsledamöter.
43. Räknar stuntmannen med.
47. Får man sig en känga bör den vara så.
48. Monoton.
50. En grundläggande självklarhet.
51. Debut.
53. Mobilisera.
54. Kantrep på noten.
55. Hoppas inte bilen gör så i höstrusket.
56. Infinitivmärke.
57. Den är ett hjälte- och hyllningskväde.
58. Dyrgripen.
60. Ger språkproblem.
61. Kanister.
62. I stället för kätting.
66. I en viss sådan är Blaren inte mycket värd.
67. Inte vårt.
68. Har tummen mitt i näven.
69. Gruvlig passage.
70. Kotknackare.
72. I samband med långhalm.
73. Innergården i Sevilla.

Lodrätt:

1. Kan habiterna vara.
2. Tropisk frukt.
3. Avgudad tjur.
4. Underhållande.
5. Försöker stroppen spela.
6. = 100 graszy.
7. Erogena sådana finns.
8. Brådska.
9. Försedd med spö.
10. Avslutar vikingablot.
11. Lösöre.
12. Kronan och öre.
13. Gör huden till läder.
14. Ordensprydd adelsman i korthet.
15. Malajens dröm.
20. En.
22. Fru Gorbajov.
24. Tysk stad.
25. Hjälpskala för noggrann avläsning.
26. Barnspråk.
28. Violettt kvartsmineral.
29. Obekant.
32. Hetsig.
33. Karpfisk.
35. Riksgränsen t.ex.
36. Är runan.
37. Lagringsplats för whisky.
41. Avvikande.
44. Teliateknik.
45. Musikalisk variation.
46. Bernt, vissångare och skådespelare
47. "Vackert väder!. Hur mår Du?"
49. Återfinnes i korsord.
51. Verkningsfull.
52. Likartat.
59. Göra sig till.
63. Nasseorganisation.
64. Litterär orm.
65. Bevittna.
68. Den gnager.
71. Rodnadens blomma.

Lösning korsord 2/97

Lösningarna insändes före 1/6 1998 under adress:

KA-fyren, Redaktionen, c/o Muséet,

Box 5155,

426 05 Västra Frölunda

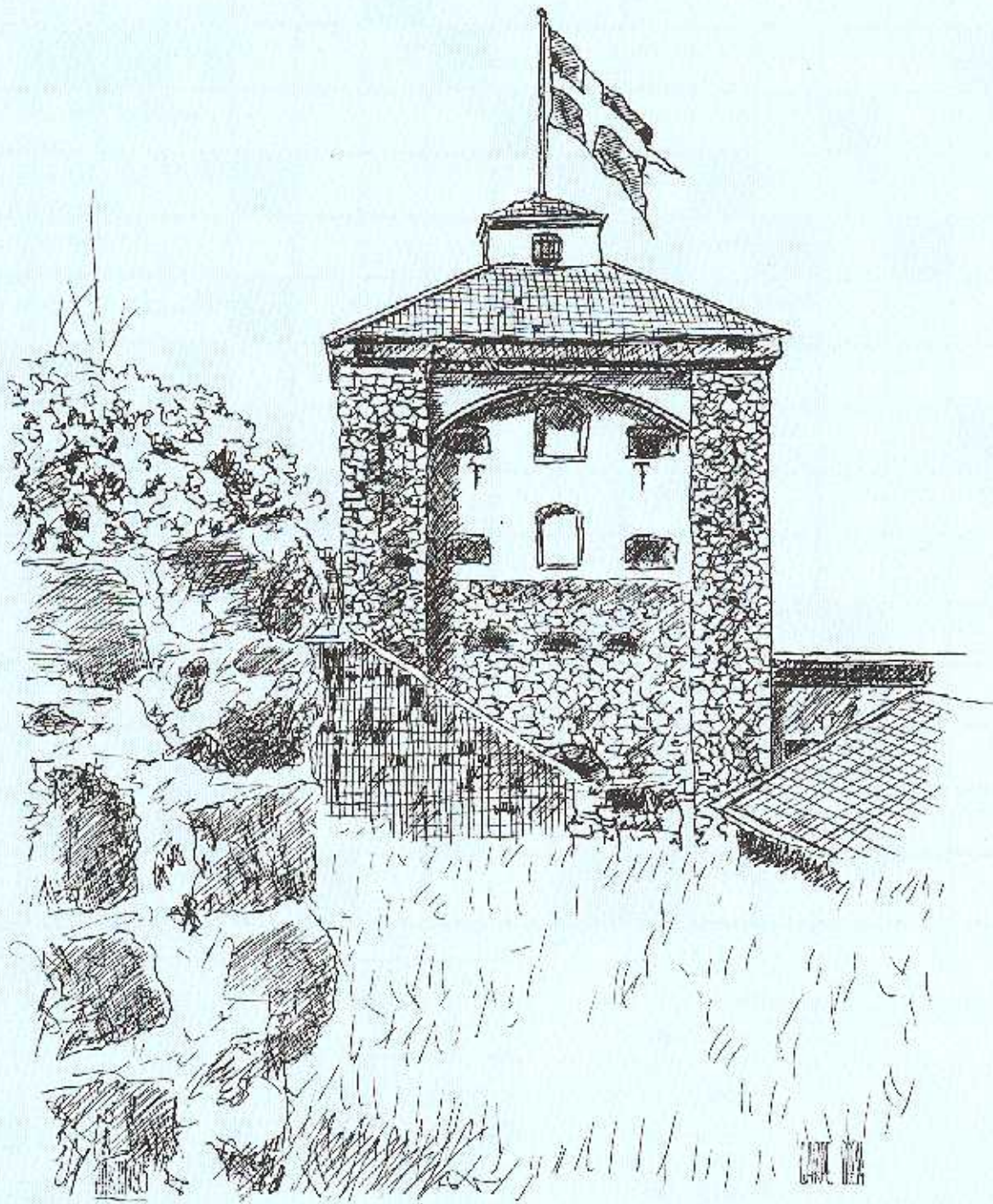
Vinnare 2/97:

Första pris Hugo Eriksson, Västra Frölunda

Andra Pris Göran Ramslé, Göteborg.

Tredje pris Mary Sandelius, Västra Frölunda

GRATTIS och TACK för Er medverkan

**KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG**